

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

پیش بینی میزان روحیه ی نوآورانه با توجه به سبک های تفکر در دانش آموزان (دختر و پسر) مقطع
راهنمایی شهرستان لردگان

عمران کیانی^۱، محمد امین محبی^۲

۱. عمران کیانی، مدرس دانشگاه علمی کاربردی و آزاد استان چهارمحال و بختیاری

Omran.kiani62@gmail.com

۲. محمد امین محبی، کارشناس آموزش ابتدایی

Hamid.farajpour.68@gmail.com

چکیده

متخصصان معتقدند نیروی انسانی هوشمند و خلاق، شرط اساسی پیشرفت جامعه و دستیابی به بهره وری پایدار می باشد. به همین جهت پرورش میزان روحیه ی نوآورانه، مدت هاست در دستور کار نظام های آموزشی قرار گرفته است و از آن به بعد شناخت عوامل مرتبط با خلاقیت مورد توجه ویژه است. پژوهش حاضر به منظور بررسی چگونگی پیش بینی میزان خلاقیت به وسیله سبک های تفکر در دانش آموزان انجام گرفته است. روش تحقیق حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش آموزان مقطع راهنمایی (دختر و پسر) شهر لردگان می باشد. با توجه به روش نمونه گیری چند مرحله ای تصادفی و بر اساس جدول مورگان، ابتدا از بین نواحی چهارگانه آموزش و پرورش شهر شیراز به قید قرعه ناحیه ۴ آموزشی انتخاب شد، سپس ۳۷۵ نفر (۱۹۱ دختر و ۱۸۴ پسر) از دانش آموزان این ناحیه، پرسشنامه خلاقیت عابدی (۱۳۷۲) و پرسشنامه سبک های تفکر استرنبرگ - واگنر (۱۹۹۲) را تکمیل نمودند. داده ها به کمک روش های آماری ضریب همبستگی پیرسون، t مستقل، تحلیل واریانس یک راهه و تحلیل رگرسیون چندگانه تحلیل شدند. یافته ها نشان می دهد، بین سبک های تفکر با خلاقیت رابطه معناداری وجود دارد ($P < 0.01$)، همچنین فقط از لحاظ سبک های تفکر کلی نگر، آزاداندیش، درونی و بیرونی بین دانش آموزان دختر و پسر تفاوت معناداری وجود دارد ($P < 0.01$)، بعلاوه بین دختر و پسر از لحاظ خلاقیت تفاوت معناداری مشاهده نگردید ($P > 0.01$). با توجه به نتایج به دست آمده مقتضی است به سبک های تفکر و چگونگی اثرگذاری آن بر خلاقیت دانش آموزان توجه شود و در نهایت مفیدترین سبک های تفکر به دانش آموزان آموزش داده شود.

واژگان کلیدی: خلاقیت، سبک های تفکر، جنسیت، دانش آموزان.

۱. مقدمه

خلاقیت از جمله متغیرهایی است که در فرایند یادگیری و تعلیم و تربیت بسیار تاثیرگذار می باشد. از آن جا که از اهداف مهم آموزش و پرورش، پرورش استعدادهای خلاق است، توجه به این توانایی دانش آموز و تاثیر آن بر فرایند یادگیری و متغیرهای میانجی آن ضروری به نظر می رسد. از دیدگاه برخی از محققان از جمله [بارون ۲۰۰۳، مرجع ۱۸]، خلاقیت سازه ای است که با مولفه های هیجانی و شناختی در هم آمیخته است [سروی و استا و همکاران، ۲۰۱۰؛ به نقل از کاظمی، ۱۳۹۰، مرجع ۹]. [استرنبرگ، ۱۹۸۸، مرجع ۲۱، ۱۹، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵] نیز بیان می کند که خلاقیت مفهومی تک وجهی نیست و معتقد است که توانایی های چند بعدی شناختی و هیجانی عامل پدیدایی خلاقیت اند. استرنبرگ خلاقیت را اندیشیدن درباره امور به شیوه ای غیرمعمول و رسیدن به راه های منحصر به فرد معرفی می کند. وی همچنین سبک های تفکر، دانش، شخصیت و محیط را در